ПȢБЛІКАЦІЄ

ВИСТЕРІА ПРИНЦИПАТȢЛȢЙ МОЛДОВІЙ.

Сє фаче кȢноскȢт тȢтȢрор де общїє, къ дȢпъ нȢоа ашъѕъмѫнт, че сaȢ алкътȢит оурмѣѕъ, дела ѕи ꙟнтѫю а вїнтоарій лȢнй генар, а съ ꙟнфїинца кȢ лъмȢрїре дрептȢриле ши ꙟндаторирєле а фїеще-кърїа трепте сaȢ стѫрй дажниче, ши анȢме:

ЛъкȢиторїй сáтелор, лȢкрътóрй де пъмѫнт, ꙟн деобще вор плъти пе ан кѫте трїнѕѣчй лей де господарȢ, адикъ: кѫте шапте лей ши ꙟȢмътате ла чфертȢл де трїй лȢнй.

Іар ꙟмпърцирѣ банилор бирȢлȢй поменит, ши ꙟнсъмнáт ꙟн табла, че съ ва трїмéте дела окѫрмȢире, пентрȢ фїеще-каре сáт, ѡ вор фачо лъкȢиторїй сателор ꙟнтре дѫншїй дȢпъ чѣ дин векю обичнȢинцъ а лор, ши пентрȢ неасȢприрѣ врѣ Ȣнȣй, съ се ꙟнкрединцеѕе ачѣ ꙟмпърцире де џȢдекъторїа сътѣскъ, че оурмѣѕъ а съ ашъѕá, ши де стъпѫнȢл мошїей сaȢ векилȢл съȢ, ши пе тот чфертȢл, съ се тримáтъ тъблица ꙟмпърцирей ла исправничїє, спре черчетаре ши пъстраре, неꙟнтрѫнд ла ачѣстъ ꙟмпърцаре бътрѫнїй трекȢцй ꙟн вѫрстъ, неволничїй ши вѫдȢвиле сърачe, че нȢ вор фи ꙟнстаре а да бир, прекȢм съ ва аръта анȢме ꙟн поменита тъблицъ а сатȢлȢй.

Тоцй лъкȢиторїй оунȢй сáт сѫнт Ȣнȣл пентрȢ алтȢл ръспȢнѕъторй де спре тотимѣ бирȢлȢй че аре а плъти сатȢл лор.

Оаменїй фъръ къпътѫїȢ, ачéй че нȢ съ ꙟнделетническ кȢ лȢкрȢл пъмѫнтȢлȢй, прекȢм Хайдȣїй, чобанїй, бакарїй, поркарїй, Хергелеџїй ши алцїй асемине, а кърора петречере єсте нестаторникъ, ши нȢ пóт фи оуницй кȢ сателе ла бир, прекȢм ничй ѡдинеоаръ аȢ фост, вор плъти пе капȢл лор кѫте трїйѕѣчй лей пе ан, дѫндȢлисъ ла фїеще-каре пéчȢрй, трїимúсе де окѫрмȢире, пе нȢмеле ши фаца лор, ши арътътоаре де дарѣ лор де писте ан, сȢпт ꙟндаторире, ка тóт стъпѫнȢл де мошїє, сътенй сaȢ ѡрй чине алцїй каре ар вои съ токмѣскъ оунȢл сaȢ май мȢлцй дин ачещїа, съ нȢй поáтъ прими ꙟн слȢжбъ, фъръ арътарѣ печȢлȢй, ши плата дърїй лор кѫте трїйѕѣчй лей пе ан, ла исправничїа локȢлȢй, стръфȢинд Ȣсе ачéй че дин ꙟнпротивъ ар оурма кȢ ꙟндоитъ платъ.

Трептеле привелегїєте, Маѕѫлїй, РȢпташїй ши РȢптеле Вистерїєй вор плъти пе ан, кѫте трїйѕѣчй лей фїеще каре, дȢпъ персонала Патентъ че съ ва да де ла окѫрмȢире, ши ѕъчюалъ пе ачѣста ла кȢтїа сътѣскъ, ꙟнкрединцѫнд сома дърїйлор ла привигїторюл околȢлȢй лор, кареле ва адеверй прїимирѣ банїлор ꙟ дóсȢл таблей сфѫрȢнте че съ ва тримеѫе.

НегȢциторїй нȢ вор плъти ничй оун фел де капитацїє, че ѡ дáре пе тот анȢл, потривитъ пе ꙟнтиндерѣ негоцȢлȢй, сȢпт нȢме де Патентъ, че ле съ ва да дела окѫрмȢире, прекȢм ши ѕъчȢтáла ачїй дърй ла каса мȢницъпалитáлїй орашълор, пентрȢ ꙟнфрȢмȢсъцарѣ ачелор ораше оунде їй лъкȢеск, ши ꙟндъмѫнатека ꙟн єле петречере, каре негȢцъторй съ ꙟмпърцъск ꙟн трїй стърй, адикъ чѣ ꙟнтѫю, карїй негȢциторєск кȢ деридиката аичѣ ꙟн царъ, ши афаръ дин царъ, вор плъти кѫте дóѫ сȢте патрȢѕѣчй лей пе ан. Ачїй де алдоиле, карїй негȢцъторєск кȢ дередиката щи кȢ амънȢнта, нȢмай ꙟн лъȢтрȢл църїй, вор плъти кѫте оуна сȢтъ доѫѕѣчй лей, ши ал трїиле карїй негȢцъторєск нȢмай кȢ амънȢнта ꙟн ДȢгене аичѣ прин тоате тѫргȢриле църїй, де

ѡпще вор плъті кѫте шасѕъчй лей, ши сꙋпт ꙟдаторіре ка ниме съ нꙋ поатъ дескиде дꙋгѣнъ фъръ а аве Патента че нꙋмиле съꙋ. Съ деосебеск дин даре кꙋ Патентъ, ши съ пꙋн ла капитаціе слꙋџеле дин прин дꙋгене кѫцй вор фи де леџюита върстъ.

Мещерій де тот феліюл кареле дꙋпъ алор месеріе, оуній аꙋ статорникъ лꙋкраре ꙟ мѣстешꙋгꙋлꙋй съꙋ прин ѡраше, саꙋ търгꙋрй, ꙟр алцій съ поартъ дин лок ꙟ лок дꙋпъ скивирнисала лор, нꙋ вор фи сꙋпꙋшй а плъті капитаціе, че вор фи ꙟ трѣпта патентарилор, плътинд фіеще кареле ꙟтрꙋн ан дꙋпъ оурмътоарѣ ꙟнкипꙋіре, ши ѕечꙋіала ла каса Мꙋниципалиталїй.

А). Ачій чи цѫн фабричй марй, вор плъти пе ан пентрꙋ Патента че ли съ ва да, оуна сꙋтъ доаѕъчй лей.

Б). Ал доилѣ ачей че цѫн фабричй мичй вор плъти ѡптъѕъчй лей пе ан.

В). Чей че цѫн дꙋгене, ши лꙋкрѣѕъ мещешꙋгꙋл лор, вор плъті кѫте чинчиѕъчй лей пе ан.

Г). Іар калфиле де прин дꙋгене, ши де прин фабриче, кѫцй вор фі де леџюита върстъ, вор плъті де капꙋл лор кѫте триѕечй леи пе ан.

Тоате ачесте мъсꙋрй, ши тоате кипꙋріриле фъкꙋте прин нꙋоꙋл ашеѕъмѫнт нꙋ аꙋ алт сфѫршит декѫт нꙋмай о ѡшꙋрарѣ ши мꙋлцъмирѣ фіеще кърꙋіа дажник, апърарѣ ши ферирѣ тꙋтꙋрор де ѡбще деспре орй че асꙋпріре, десфіинцѫндꙋсъ ши ѡборѫндꙋсъ, де ла ѕі ꙟтѫю Генарй 1832, тоате дъриле жъгнитоаре спорирей ꙟндемѫнърилор, прекꙋм стрѫнџерѣ дърилор нꙋмите рꙋсꙋматꙋрй, ка оуниле че нꙋ сѫнт примитоаре дин ѡрѣгꙋлъ асемънатикъ кꙋ ачѣ а бирꙋлꙋй, адекъ Гощина, Десетина, Въдъритꙋл, асеминѣ ши тоате аналогіиле деѡсъбителор касъ ѡпщещй, ши а ират꙼рилор трасъ дин ачесте бинитꙋрй де кътръ ѡсъбителе дрегъторій, сѫнт де акꙋм ꙟнаинте кꙋ тотꙋл ѡборѫте. Съ десфіинцаѕъ ши тоате дъриле каре сꙋпт фелюрите нꙋмирй, ши ꙟн деѡсебите време аꙋ фост пꙋрꙋрѣ асꙋпритоаре пентрꙋ дажничй адекъ, ачеле кѫте чинчиспреѕече парале, че съ лꙋа де ла фіеще каре леꙋ а бирꙋлꙋй сꙋпт нꙋме де банїй рꙋсꙋрилор.

Сꙋма каре, афаръ де бирꙋл ѡбичнꙋит, съ лꙋа пентрꙋ цѫнерѣ пощелор, ши тоате дъриле ꙟ натꙋръ атинџътоаре де ачѣста, банїй цъмирашилор, скꙋтірѣ сꙋрꙋџіилор, а кърꙋчерилор а алтор слꙋжъторй де пощъ, дъриле ꙟн ѡръѕ, лемне, іаръ, фѫн, прекꙋм ши тоате хабалеле ши ангаріиле, афаръ нꙋмай де ачеа, че съ атинџе де фачерѣ подꙋрилор ши а дрꙋмꙋрилор де прин царъ, каре привеще ла ꙟнсꙋш ꙟндемѫнарѣ ши ѡбщѣска требꙋінцъ, тоате въмꙋириле дин лъꙋнтрꙋл църїй, ши ачеа че съ лꙋа пѫнъ акꙋм пе вѫнѕъриле ши скимбъриле че съ фъчѣ ла ѕиле де търгꙋрй, ла іармароче, ꙟн ѡраше ꙟн търгꙋрй ши прин сателе църїй, оунде пентрꙋ пъшꙋне ши кълкарѣ имашꙋлꙋй съ вор лꙋа Мортасипіе патрꙋ парале де кап де витъ де ла кꙋмпъръторꙋ, ши алте патрꙋ де ла вѫнѕъторй. Тоцй банїй, че съ стрѫнџе пентрꙋ кꙋтіа милилор де ла ворничеій сателор, де ла слꙋжъторй ши де ла алте трепте, ѡгонъритꙋл де тютюн, бадра старостѣскъ, кълдъраритꙋл, Харабаџ лѫкꙋл, ѡкъритꙋл, котъритꙋл, кꙋница, Спиридоніа, банїй асꙋпра велницилор, май алес кѫнд ши ꙟнтрарѣ а тот фелюл де спирт ꙟн царъ іасте ѡпритъ, тоате ачесте де ла ѕі ꙟнтѫй Генарй рѫмѫн пентрꙋ тоатъ времѣ ѡборѫте ши десфіинцате.

Аша дар, спре а съ ꙟндꙋлчі ій кꙋ тоцїй де тоате ꙟнбꙋнътъцѫриле ачестор ꙟтокмирй, ши спре а нꙋ съ тръгъна дъриле анꙋлꙋй ачестꙋіа ꙟн чел віиторй, фіеще каре дажник, есте даторй, аш плъті, нꙋмай декѫт тоате, рѫмъшицѫриле дин дъриле оурмътоаре пѫнъ ла сфѫршитꙋл кꙋргътоарей лꙋнй Декемвріе, фіинд кꙋ оутъраре къ де ла ѕі ꙟнтѫй Генарй, аꙋ съ ꙟнтре кꙋ тоцїй ꙟнтрꙋ рѫндꙋіала кꙋпринсъ май сꙋс дꙋпъ нꙋоꙋл ашеѕъмѫнт. Ешй 12 Декемвріе 1831.